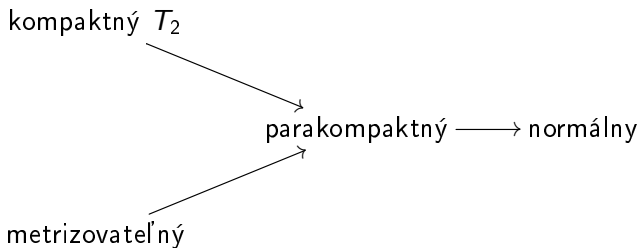

Parakompaktné priestory

12. decembra 2022

Parakompaktné priestory

parakompaktnosť $\Leftrightarrow$ existuje rozklad jednotky.

Zjemnenie

Definícia

Nech $\mathcal{U}$ je pokrytie množiny X . Hovoríme, že $\mathcal{V}$ je *zjemnenie* pokrytia $\mathcal{U}$, ak $\mathcal{V}$ je tiež pokrytie množiny X a navyše pre každé $V \in \mathcal{V}$ existuje $U \in \mathcal{U}$ také, že $V \subseteq U$.

$$(\forall V \in \mathcal{V})(\exists U \in \mathcal{U})(V \subseteq U)$$

Fakt, že $\mathcal{V}$ je zjemnenie $\mathcal{U}$ označujeme $\mathcal{V} \prec \mathcal{U}$.

$$\mathcal{U} \prec \mathcal{V} \wedge \mathcal{V} \prec \mathcal{W} \Rightarrow \mathcal{U} \prec \mathcal{W}$$

Ak $\mathcal{V}$ je podpokrytie $\mathcal{U}$, tak $\mathcal{V} \prec \mathcal{U}$

Zjemnenie

- ▶ *otvorené zjemnenie* = všetky prvky sú otvorené
- ▶ *uzavreté zjemnenie* = všetky prvky sú uzavreté
- ▶ Zjemnenie musí tiež byť **pokrytie**.

Parakompaktné priestory

Definícia

Topologický priestor X sa nazýva *parakompaktný*, ak je hausdorffovský a pre každé otvorené pokrytie $\mathcal{U}$ priestoru X existuje lokálne konečné otvorené pokrytie $\mathcal{V}$, ktoré je zjemnením pokrytia $\mathcal{U}$.

- ▶ podpokrytie $\Rightarrow$ zjemnenie
- ▶ kompaktný $T_2 \Rightarrow$ parakompaktný
- ▶ diskretný $\Rightarrow$ parakompaktný

Ekvivalentné podmienky

Definícia

Nech $\mathcal{U}$ je systém podmnožín topologického priestoru X . Hovoríme, že systém $\mathcal{U}$ je:

- (i) *diskrétny*, ak pre každý bod x existuje okolie $U \ni x$, ktoré má neprázdny prienik nanajvýš s jednou množinou z $\mathcal{U}$.
- (ii) *σ -lokálne konečný*, ak existujú systémy $\mathcal{U}_n$ také, že $\mathcal{U} = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} \mathcal{U}_n$ a $\mathcal{U}_n$ je lokálne konečný pre každé $n \in \mathbb{N}$.
- (iii) *σ -diskrétny* ak existujú systémy $\mathcal{U}_n$ také, že $\mathcal{U} = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} \mathcal{U}_n$ a $\mathcal{U}_n$ je diskretný pre každé $n \in \mathbb{N}$.

Ekvivalentné podmienky

- ▶ Pre lokálne konečný systém platí

$$\overline{\bigcup_{i \in I} A_i} = \bigcup_{i \in I} \overline{A_i}.$$

- ▶ Zjednotenie lokálne konečného systému uzavretých množín je uzavretá množina.
- ▶ Ak $\{A_i; i \in I\}$ je lokálne konečný systém podmnožín topologického priestoru X , tak aj systém $\{\overline{A_i}; i \in I\}$ je lokálne konečný.

Ekvivalentné podmienky

Veta

Nech X je T_3 -priestor. Nasledujúce podmienky sú ekvivalentné:

- (i) X je parakompaktný, t.j. pre každé otvorené pokrytie existuje lokálne konečné otvorené zjemnenie.
- (ii) Pre každé otvorené pokrytie existuje σ -lokálne konečné otvorené zjemnenie.
- (iii) Pre každé otvorené pokrytie existuje lokálne konečné zjemnenie.
- (iv) Pre každé otvorené pokrytie existuje lokálne konečné uzavreté zjemnenie.

Kompaktnosť a parakompaktnosť

Veta

Ak X je kompaktný T_2 -priestor, tak X je parakompaktný.

Veta

Každý lindelöfovský T_3 -priestor je parakompaktný.

Parakompaktné priestory

- ▶ Uzavretý podpriestor parakompaktného priestoru je parakompaktný.
- ▶ F_σ množina v parakompaktnom priestore je parakompaktná.
- ▶ Otvorený podpriestor parakompaktného priestoru nemusí byť parakompaktný.

Metrizovateľné priestory

Veta

Ak X je metrizovateľný priestor, tak X je parakompaktný.

Navyše platí, že ak $\mathcal{U}$ je ľubovoľné pokrytie X , tak existuje jeho σ -diskrétné otvorené zjemnenie $\mathcal{V}$.

Metrizovateľné priestory

$$U_n = \{x \in U; d(x, X \setminus U) \geq \frac{1}{2^n}\}$$

$$d(U_n, X \setminus U_{n+1}) \geq \frac{1}{2^n} - \frac{1}{2^{n+1}} = \frac{1}{2^{n+1}} \quad (1)$$

$$U_n^* = U_n \setminus \bigcup \{V_{n+1}; V \in \mathcal{U}, V \subset U\}$$

$$d(U_n^*, V_n^*) \geq d(V_n, X \setminus V_{n+1}) \geq \frac{1}{2^{n+1}} \quad (2)$$

$$\tilde{U}_n = \{x \in X; d(x, U_n^*) < \frac{1}{2^{n+3}}\}$$

$$d(\tilde{U}_n, \tilde{V}_n) \geq \frac{1}{2^{n+2}} \quad (3)$$

Parakompaktný priestor je normálny

Lema

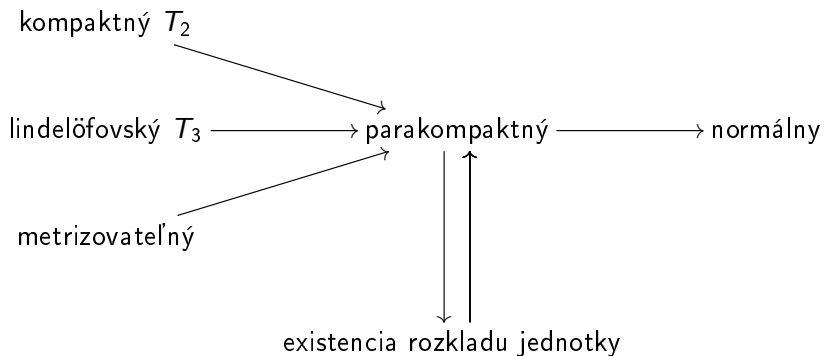
Nech X je parakompaktný priestor a $A, B \subseteq X$ sú uzavreté podmnožiny. Ak pre každé $y \in B$ existujú otvorené množiny U_y, V_y také, že $A \subseteq U_y, y \in V_y$ a $U_y \cap V_y = \emptyset$. Potom existujú otvorené množiny U, V tak, že

$$A \subseteq U, B \subseteq V \text{ a } U \cap V = \emptyset.$$

Veta

Každý parakompaktný priestor je normálny (a teda aj T_4).

Parakompaktné priestory

Rozklad jednotky

Definícia

System $\{f_s; s \in S\}$ spojitých zobrazení $X \rightarrow \langle 0, 1 \rangle$ sa nazýva *rozklad jednotky*, ak platí:

- (i) Pre každé $x \in X$ je množina

$$S_x = \{s \in S; f_s(x) \neq 0\}$$

spočítateľná.

- (ii) Pre každé $x \in X$ platí

$$\sum_{s \in S} f_s(x) = 1. \quad (4)$$

Rozklad jednotky

Definícia

Aj $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ je funkcia, tak množinu

$$\text{supp}(f) = \{x \in X; f(x) \neq 0\}$$

nazývame *nosič funkcie* f .

Definícia

Rozklad jednotky $\{f_s; s \in S\}$ v X sa nazýva *lokálne konečný rozklad jednotky*, ak systém $\{\text{supp}(f_s); s \in S\}$ je lokálne konečný.

Existencia rozkladu jednotky

Lema

Nech X je regulárny parakompaktný priestor. Potom pre každé otvorené pokrytie $\{U_i; i \in I\}$ priestoru X existuje lokálne konečné uzavreté zjemnenie $\{F_i; i \in I\}$ také, že pre všetky $i \in I$ platí $F_i \subseteq U_i$.

T.j. máme zjemnenie *s tou istou indexovou množinou* ako pôvodné pokrytie.

Existencia rozkladu jednotky

Veta

Nech X je T_3 -priestor. X je parakompaktný práve vtedy, keď pre každé otvorené pokrytie $\mathcal{U}$ priestoru X existuje lokálne konečný rozklad jednotky taký, že

$$\{\text{supp}(f_s); s \in S\} \prec \mathcal{U}$$